

ഹൃദയാലി രണ്ടാം

ഇന്ത്യ വിജീച്ചതാർ?

സംതത്യത്തിൽ 65-ാം വാർഷിക വേളയിൽ ഇക്കണ്ണാമിക് ടെന്സിൽ വന്ന ലേവന്തത്തിൽ തലക്കടാണിൽ. ഇന്ത്യ വിജീച്ചില്ലായിരുന്നുകിൽ രാജ്യം നില നിലക്കില്ലായിരുന്നു എന്നാണ് പത്രം അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. വടക്കു പടിഞ്ഞാറെ ഇന്ത്യയെ മുൻപ് കളഞ്ഞില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇവിടെ മതത്തിൽ പേരിൽ ഹിന്ദുവും മുസ്ലിമും തമിൽ നിലക്കാതെ ചോരപ്പും ഔദ്ധുമായിരുന്നു. അതിൽ ചെറിയ മുന്നിൽപ്പായിരുന്നു സ്വാതന്ത്ര്യ വേളയിൽ നാം കണ്ടത്. ജനങ്ങളെ മതത്തിൽ പേരിൽ ഇളക്കി വിടുകയും അത് വച്ച് ബീട്ടിഷുകാരും, കോൺഗ്രസ്സും, മുസ്ലിം ലീഗും, ഹിന്ദുത്വ ശക്തികളും യമേഷ്ഠം പകിട കളിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ ഇന്ത്യക്കാർ പരസ്പരം കടിച്ചു കീറാൻ തുടങ്ങി. അതിനിടയിൽ സ്വാതന്ത്ര്യം രക്തപകിലമായി. ബീട്ടിഷുകാർ കൊണ്ടു വന്നതാണ് ഭിന്നപ്പുച്ച് ഭരിക്കൽ നയം. അതിൽ പ്രത്യാധാതമാണ് അവർ വന്ന ശേഷമുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ചരിത്രം. ഭിന്നപ്പുച്ച് ഭരിക്കാൻ വേണ്ടി അവർ ചരിത്രത്തെ ഹിന്ദു മുസ്ലിം സംഘർഷത്തിൽ കമയാക്കി. രാഷ്ട്രീയ സംഘർഷങ്ങളെ മതപരമായി വ്യാവ്യാമിച്ചു. ബാബറും റാണാപതാപനും തമിലുണ്ടായ യുദ്ധങ്ങളെ രണ്ടു മതങ്ങളുടെ പേരിലെഴുതി. അവറിന്റെ സെൻസേസ്സും ശിവാജിയും രണ്ടു മതങ്ങളുടെ വക്താക്കലായി. സൃഷ്ടാർമ്മാരുടേയും മുഗ്ധരുടേയും ചരിത്രത്തിന് മാത്രമായി മതം നയം തുനിച്ചേർത്ത് വികൃതമാക്കി. അതേ സമയം രജപുതരം തമിലും നാടു രാജ്യങ്ങൾ തമിലും നടത്തിയ നിലക്കാതെ രക്തചൂതിച്ചിലുകൾ വിശ്വാസികളുണ്ടു്. പാർച്ചാത്യരുടെ പാരസ്യത്യ വിരോധം മുവ്യമായും മുസ്ലിംകളോടാണ് തീർത്തത്. തങ്ങൾക്ക് ഗുണം തോന്തിട്ടെന്നൊക്കെ അവർ തകം നോക്കി പക്ഷം പിടിച്ചു. പനിയേയും പശുവിനേയും വച്ച് കൊച്ചു ശാമങ്ങളിൽ പോലും ഹിന്ദു മുസ്ലിം വൈരം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. തങ്ങളുടെ ഇംഗ്ലീഷ്യത്തിന് വഴങ്ങുന്ന പാർട്ടികളെ സൃഷ്ടിച്ചു തമിലടിപ്പിച്ചു. ഉപ ഭൂവണ്യത്തെ വെടി മുൻപ് ഒരുക്കലും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലാവാത്ത രണ്ടു രാജ്യങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്താണ് ബീട്ടിഷുകാർ ഇന്ത്യ വിടേച്ചു പോയത്.

അറ വാക്കിൽ പറയുന്നോൾ നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ വിജീച്ചത് ബീട്ടിഷുകാരായിരുന്നു. ആരോക്കയോണ് ബീട്ടിഷുകാരെ ഇതിന് സഹായിച്ചത് എന്നതാണ് രണ്ടാമതെത ചോദ്യം. എല്ലാവരും പരസ്പരം കുറിപ്പെടുത്തും. മുസ്ലിംലിംഗ് കോൺഗ്രസ്സിനെ കുറിപ്പെടുത്തും. കോൺഗ്രസ് മരിച്ചും. വിജേന്ദ്ര തെററായിപ്പോയില്ലോ എന്ന് ചോദിക്കുന്നോഴും ഉത്തരങ്ങൾ പലത്. പാകിസ്ഥാനികൾ പറയും, വിജീച്ചത് നന്നായി. ഹിന്ദു മേധാവിത്തത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ടു എന്ന്. ഇന്ത്യക്കാർ പറയും വിജേന്ദ്ര നന്നായി. മുസ്ലിം ലീഗിൽനേരും ശല്യത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ട കിട്ടിയല്ലോ? വിജേന്ദ്ര നന്നായി എന്ന് പറയുന്ന അനലിസ്റ്റുകളുമണ്ഡ്. ബാർക്കൻ രാജ്യങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ തുർക്കി ഭരണത്തിൽ ഒന്നിച്ചു ജീവിച്ചതായിരുന്നല്ലോ? അവരിൽ ദേശീയ ഭ്രാന്തും മത ഭ്രാന്തും ആവാഹിച്ചപ്പോൾ പരസ്പര ശത്രുത വളർന്നു. അങ്ങനെ ആ പ്രദേശത്തെ കൊച്ചു രാജ്യങ്ങളായി വിജേന്ദ്രക്കുണ്ടി വന്നു. അത് ചെയ്തില്ലായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അവിടെ നിലക്കാതെ കുട്ടക്കാലകൾ നടക്കുമായിരുന്നു. അങ്ങനെ ചിന്തിക്കുന്നോൾ ഇന്ത്യ വിജീച്ചതും നന്നായി എന്ന് പറയേണ്ടി വരും. ദേശീയ നേതാക്കൾ പുറത്ത് പറയുന്നത് വിജേന്ദ്ര ഭാരതാധിപതിപ്പോയി എന്നാണ്. ശരിയാണ് നിർഭാഗ്രയുടെ തന്നെയാണ്. പക്ഷേ നടക്കേണ്ടത് നടക്കണമല്ലോ? ഇന്നി വിജീച്ചാൽ തന്നെയും എൻ്റെ കോൺക്രെറ്റുകളും പാകിസ്ഥാനും തമിൽ പരസ്പര സ്വന്നേഹത്തോടെ കഴിഞ്ഞു കുടാ. ഇതാണ് ശാസ്യിജി ചോദിച്ചത്. വിജേന്ദ്രക്കു മാർഗ്ഗമുള്ളുവെങ്കിൽ നമ്മൾ സഹോദരരാഖ്യപോലെ പിരിഞ്ഞു കുടേ എന്ന്.

കോൺഗ്രസ്സിൽ പക്ഷ

വിജേന്ദ്രത്തിൽ മുലകാരണക്കാർ ബീട്ടിഷുകാരാബന്ധക്കിൽ പിന്നെ വരുന്നത് ഇന്ത്യയിലെ രാഷ്ട്രീയക്കാരാണ്. കോൺഗ്രസ്സിനും, മുസ്ലിം ലീഗിനും ഹിന്ദു മഹാ സഭക്കും ഈ ഉത്തരവാദിത്തത്തിൽ നിന്ന് കൈ കഴുകാനാവില്ല. ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞാൽ ദേശീയ ചരിത്രകാരരാമാരോ, സാമുദായിക ചരിത്രകാരരാമാരോ

സമതിക്കില്ലെന്നത് തീർച്ച. കോൺഗ്രസ്സിന് മുൻ്റലിം ലീഗിനെ കുറിപ്പെടുത്തുന്നും. മുൻ്റലിം ലീഗിന് മരിച്ചും. കോൺഗ്രസ് പിന്നത്, അംബേദ്കർ എഴുതിയ പോലെ അടിസ്ഥാനപരമായി ഒരു ശ്രദ്ധമണം പുനരുജ്വാരണ പ്രസ്ഥാനമായാണ്. കൗൺസിലുകളിൽ അവരുടെ സ്ഥാനം ഉറപ്പിക്കുകയായിരുന്നു ഈവർക്ക് ലക്ഷ്യം. മറ്റ് സമഭായക്കാരുടെ കാര്യങ്ങളിൽ ഒരു താല്പര്യവും ആ പാർട്ടിക്കലുണ്ടായില്ല. മഹാത്മാഗാന്ധി വരുന്നത് വരെ പാർട്ടിയുടെ നിലപാട് അതായിരുന്നു. അതെ സമയം കോൺഗ്രസ് തന്നെയാണ് സ്വാത്രത്യ സമരത്തിൽ മുന്നിട്ടുന്നത്. മുൻ്റലിം ലീഗ് പൊതുവേ ഇക്കാര്യത്തിൽ വലിയ പക്ഷ് വഹിച്ചിട്ടില്ല. ഹിന്ദു മഹാ സഭയാവട്ട, ബൈഡിഷുകാരെ സഹായിക്കുന്ന നിലപാടാണ് സീകരിപ്പത്. കോൺഗ്രസ്സും മുൻ്റലിം ലീഗും പിന്നും വിനെത് തന്നെ ബൈഡിഷുകാരുടെ ആശീർവാദത്തോടെയാണ്. ഹിന്ദു മഹാ സഭ വി.ഡി സവർക്കർ ബൈഡിഷുകാർക്ക് നല്കിയ മാപ്പേക്ഷയുടെ ഫലമായി വന്നതാണ്. ബൈഡിഷുദ്ദോഗസ്ഥരാഖ്യുടെ സാന്നിധ്യവും ആശീർവാദവും കോൺഗ്രസ്സിനുണ്ടായിരുന്നു ലീഗിന്റെ തുപീകരണയോഗത്തിലേക്ക് ബൈഡിഷുകാരെ ക്ഷണിച്ചില്ല. മത സഹപ്പാദം ഉറപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം കോൺഗ്രസ്സുകാരുമായി സഹപ്പാദത്തിൽ കഴിയാനുമാണ് തുടക്കത്തിൽ മുൻ്റലിം ലീഗ് തീരുമാനിച്ചിരുന്നത്. അങ്ങനെയാണ് 1911ൽ കോൺഗ്രസ്സും ലീഗും സംയുക്തമായി സമ്മേളിക്കുന്നത്.

മുൻ്റലിം ലീഗിന്റെ പ്രചാരണ വേളയിൽ മുഹമ്മദലി ഇതെയും പറഞ്ഞു: “മുൻ്റലിം ലീഗും കോൺഗ്രസ്സും റോഡിനിരുവശവും വളരുന്ന രണ്ട് വ്യക്ഷങ്ങളെപ്പോലെയാണ്. അവരുടെ ശരീരം രണ്ടാണ് എന്നാൽ വേരുകൾ ഒരേ മണ്ണാലാണ് ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഒരേ മണ്ണിൽ നിന്നാണ് ക്ഷേണവും സീകരിക്കുന്നത്. രണ്ടു മരങ്ങളും പുറഞ്ച വളർച്ചയെത്തിയാൽ അവയുടെ ശാഖകൾ തമ്മിൽ കൂടിച്ചേരും. അങ്ങനെ രണ്ടും വഴി ധാത്രകാർക്ക് തണ്ടലേക്കു്.” (അഫ്‌സൽ ഇവബാൽ, ഐലഹ് & കെടാസ് ഓഫ് മുഹമ്മദലി, 1978, 43). ഇന്ത്യയിലെ ഏററെവും വലിയ നൃനപക്ഷമായ മുൻ്റലികൾ അനുഭവിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ കോൺഗ്രസ് അഡെൻ ചെയ്യാത്തതാണ് മുൻ്റലിം ലീഗിന്റെ ജനനത്തിന് വഴി വച്ചത്. കോൺഗ്രസാവട്ട, ലീഗിനെ പലപ്പോഴും അവഗണിക്കുകയായിരുന്നു. ഈവരെ തമിലകറുന്നതിൽ ബൈഡിഷുകാരും കൊണ്ടു പിടിച്ചു ശ്രമിച്ചു. അവഗണന മുലം കോൺഗ്രസിൽ നിന്ന് മുൻ്റലികൾ കുടാഴ്ചയെന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. അവർ മതപരമായ ഭിന്നതകൾ മാറിവച്ച് മുൻ്റലിം ലീഗിൽ അണി നിന്ന് വന്നു. സുന്നി, ശിയാ ചേരി തിരിവ് വരെ മാണ്ഡുവന്നു. മുൻ്റലിം ലീഗിന് നേതൃത്വം കൊടുത്തവർക്ക് മുഹമ്മദലി ജിന, ആഗാവാൻ, രാജാ മഹമ്മദാബാദ് എന്നിവരടക്കം നല്ലാരു ഭാഗം ശിയാ വിഭാഗക്കാരായിരുന്നു. എന്നിട്ടും ഒരു അസാരസ്വവും അപേരിൽ ഉണ്ടായില്ല. തികച്ചും പാർപ്പാത്യ ജീവിതം നയിച്ച ജിന സമുദ്ദൈത്തിന്റെ ദേഹവും ദേഹിയുമായി വാഴ്ത്തപ്പട്ട: (മില്ലത് കി പാസ്സാൻ ഹൈ മുഹമ്മദലി ജിനാഹ്, മില്ലത് കി ജിന്മ ജാൻ ഹൈ മുഹമ്മദലി ജിനാഹ്). യുറോപ്പൻ രാഷ്ട്രീയത്തെ പറി കുടുതലായിരുന്ന ആളുന്ന നിലക്കും, മുൻ്റലിം പ്രശ്നങ്ങൾ ബൈഡിഷുകാരുടെ മുന്നിൽ അവതരിപ്പിക്കാൻ പറിയ വ്യക്തിയെന്ന നിലക്കുമാണ് ജിന നേതാവാകുന്നത്. മുൻ്റലിം ലീഗിന്റെ സ്വയിനു മറി കടക്കാനാണ് പണിയിതന്നും ഭക്തനുമായ മുലാനാ ആസാദിനെ കോൺഗ്രസ് അവരോധിച്ചതെങ്കിലും മുൻ്റലിം പ്രശ്നങ്ങളിൽ വ്യക്തമായ നിലപാടില്ലാത്ത ആസാദിനെ കോൺഗ്രസിന്റെ കാഴ്ചപ്പണിക്കെന്നുണ്ട് ജിന മുദ്രയിച്ചത്.

നൃനപക്ഷ പ്രശ്നങ്ങൾ

ഇംഗ്ലീഷിലേത് പോലെ ജനാധിപത്യം അതെ പടി ഇന്ത്യയിൽ നടപ്പാക്കുമ്പോൾ നൃനപക്ഷമായ മുൻ്റലിംകളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ അവഗണിക്കപ്പെടുമെന്ന വേദാലാതി മുൻ്റലിം ലീഗ് മുന്നേം വച്ചു.. ഇക്കാര്യം കോൺഗ്രസ് വേദിയിൽ പല തവണ അവതരിപ്പിച്ചെങ്കിലും പാർട്ടി ചെവി കൊടുക്കാത്തതാണ് മുൻ്റലിം ലീഗിന് വളമേകിയത്. നൃനപക്ഷങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക അവകാശങ്ങളും പ്രത്യേക തിരഞ്ഞെടുപ്പ് മണ്ഡലങ്ങളും അവസ്ഥമാണെന്ന് കോൺഗ്രസിനെ മുൻ്റലിം നേതാക്കൾ തെരുപ്പെടുത്തിയെങ്കിലും അതൊന്നും പാർട്ടി മുവാദിലക്കൊടുത്തില്ല. പാർട്ടിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കുടുതലും ബോർഡ് മന്ത്രാലയമാണ് മുഴച്ചു നിന്നും. ഗംഗയിൽ കുളിക്കലും പുജ നടത്തലും വേദമന്ത്ര ജപങ്ങൾ ചൊല്ലലും കോൺഗ്രസ് വേദികളിൽ പതിവായി. ബൈഡിഷുകാരല്ല; മുഗളരാണ്

ഇന്ത്യയുടെ ശത്രുക്കൾ എന്ന് പ്രചരിപ്പിക്കുന്ന ബക്കിം ചൈൻസ് ആനു മംം നോവലും അതിലെ വന്നേ മാത്രവും കോൺഗ്രസ് ദേശീയതയുടെ ഭാഗമായി. ഹിന്ദി ഉർദു വിവാദത്തിൽ ഉർദുവിനെതിരെ ചില കോൺഗ്രസ് നേതാക്കൾ നിലയുറപ്പിച്ചതും മറ്റൊരു കാരണം.

ഈ പ്രശ്നങ്ങളാക്കെ മറന്ന് 1916ൽ കോൺഗ്രസ്സും ലീഗും യോജിച്ചു നീങ്ങാൻ മുഹമ്മദലി ജിന കളമൊരുക്കി. മുസ്ലിംലീഗ് സമേളനത്തിൽ മഹാത്മാ ഗാന്ധി, മദൻ മോഹൻ മാളവും, സരോജിനി നായിയു തുടങ്ങിയ കോൺഗ്രസ് നേതാക്കൾ പങ്കെടുത്തും. ജിന അന്ന് കോൺഗ്രസ്സിലായിരുന്നു എന്ന് കൂടി ഓർക്കണം. അതെ സമയം ഹിന്ദി മഹാ സഭ ഈ നീക്കത്തെ ഏതിർക്കുകയായിരുന്നു. 1916ലെ ലക്ഷ്മോ ഉടനടിയിൽ പ്രവിശ്യകൾക്ക് പരമാവധി സ്വാതന്ത്ര്യം നല്കുന്ന ഫെഡറൽ സഭയിൽ സഭയം ഭരണമാണ് രാജ്യത്ത് വേണ്ടതെന്ന് ഈ പാർട്ടികളും അംഗീകരിച്ചു. കോൺഗ്രസ് തലപ്പെട്ട് മഹാത്മാ ഗാന്ധി വന്നതോടെ ഹിന്ദി മസ്ലിം ബന്ധം ശക്തിപ്പെട്ടു. മുസ്ലിംകൾ കുടുതലായി കോൺഗ്രസ് വേദിയിലെത്തുകയ്യും ചെയ്തു. വിലാഹത് പ്രസ്ഥാനം വന്നതോടെ ലീഗ് ദുർബലമാവുകയായിരുന്നു. ഒപ്പ് കോൺഗ്രസ് പൃഥ്വാധികം ശക്തിപ്പെട്ടു. മുസ്ലിംകൾ കൂടുതേതോടെ കോൺഗ്രസ്സിലേക്കൊഴുക്കി. വിലാഹത് പ്രസ്ഥാനവും നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനവും തിരിച്ചറിയാത്ത വിധം ഓനിച്ചപ്പോൾ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് വേണ്ടി ഏററിവും വലിയൊരു ബഹുജന പ്രസ്ഥാനം ഉടലെടുക്കുകയായിരുന്നു. ഈതെ കൂറിച്ച് ശ്രീ രാം ഗോപാൽ എഴുതുന്നു: ‘ഹിന്ദുകളും മുസ്ലിംകളും ഗാന്ധിജിയുടെ വിളിക്ക് ഉത്തരം നല്കി. മുസ്ലിംകൾ തങ്ങളെ സംബോധന ചെയ്യാൻ ഹിന്ദി നേതാക്കളെ പഞ്ചികളിലേക്ക് കഷണിച്ചു. തങ്ങളോടുള്ള ഇന്ത്യൻ ജനതയുടെ ഏതിർപ്പ് നിയന്ത്രിക്കാൻ ബീട്ടിഷിന് കഴിഞ്ഞില്ല. ഒരു വിഹാരായ ശവണിമെഴ്ച് വെടി വെപ്പിലും ഇതിനെ നേരിട്ടു. ആയിരക്കണക്കിനാളുകളെ കൊന്നു. 1857ലെ സ്വാതന്ത്ര്യ സമരത്തിന് ശേഷം ഹിന്ദുകളും മുസ്ലിംകളും ഇങ്ങനെ രൂമിച്ചിട്ടില്ല. ഗാന്ധിജി ഇപ്പോൾ ഹിന്ദുകളേടേയും മുസ്ലിംകളേടേയും മറ്റൊരും സമുദായക്കാരുടേയും നേതാവാണ്.’ (മുഹമ്മദ് റിസാ വാൻ, വാട്ട് റൈപ്പസ് ഫൈസ്, 1969, 10-11)

വർഗ്ഗീയ കുതന്ത്രങ്ങൾ

ഹിന്ദുകളും മുസ്ലിംകളും തമിലുള്ള ഐക്യം തകർക്കേണ്ടത് ബീട്ടിഷുകാരുടെ ആവശ്യമായിരുന്നു. അതിന് ഹിന്ദി വർഗ്ഗീയ സംഘടനകളുടേയും കോൺഗ്രസ്സിലെ തന്നെ സാമുദായിക വാദികളുടേയും സഹായം സർക്കാരിന് ലഭിച്ചു. ആഗാവാനന്ദകമുള്ള ഏതാനും മുസ്ലിം രാജഭക്തരിന്മാരും ബീട്ടിഷുകാർക്കുണ്ടായും നിന്നെങ്കിലും വലിയ കാര്യമുണ്ടായില്ല. ഈ സന്ദർഭത്തിലാണ് മുസ്ലിംകൾക്കെതിരെ ഹിന്ദി സാമുദായിക വാദികൾ ഒരു ആരോപണവുമായി വന്നത്. ഈ ഭരിക്കാൻ മുസ്ലിംകൾ അപ്പശാൻ അമീറിനെ കഷണിക്കുകയാണെന്ന്. സത്യത്തിൽ അങ്ങനെയൊന്ന് മുസ്ലിം നേതാക്കളാരും ചിന്തിച്ചിരുന്നില്ല. പകേശ ബീട്ടിഷ് മാധ്യമങ്ങൾ ഇങ്ങനെ രാഖാരോപണത്തിന് പൊടിപ്പും തൊണ്ടലും വച്ചു. ആരോപണം മുഹമ്മദലിയുടെ തലയിൽ വച്ചു. ഇക്കാര്യത്തിൽ മുഹമ്മദലിയും മഹാത്മജിയും പിണങ്ങിയെന്നും വാർത്ത വന്നു. വിലാഹത് മുസ്ലിം ലീഗ് കമ്മറികൾ ആരോപണങ്ങളെ ശക്തമായി നിശ്ചയിച്ചു. അപോഫേക്സ് ശ്രീ ആരോബിനോ ഹിന്ദി മുസ്ലിം ഐക്യത്തെ തളളിപ്പിരിഞ്ഞു. “എന്നെങ്കിലും ഹിന്ദുകൾക്ക് മുസ്ലിംകളോട് യുദ്ധം ചെയ്യാതെ പററില്ല. അതിന് ഹിന്ദുകൾ തയാറെടുക്കുക തന്നെ വേണു— അരോബിനോ പറഞ്ഞു. (പുരാനി, ഇളവനിങ്ങ് ടാക്ക് വിത് അരോബിനോ, 1975, 50). ചരിത്രത്തിലും കണ്ണോടിച്ചാൽ ഹിന്ദി മുസ്ലിം ഐക്യം മരിച്ചിക്കാണെന്ന് കാണാമെന്നും ദുഷ്ടിച്ച സംഭാവം മുസ്ലിംകളുടെ മജജയിലെല്ലിന്തതാണെന്നും സാമുദായിക വാദി ലാലാ ലജ്ജപത്രിയായ്. മുസ്ലിം രാജ്യങ്ങളല്ലോ കൂടി ചേർന്ന് ഈ നേതൃത്വത്തെ ആക്രമിച്ചുമെന്ന് പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹം ഹിന്ദുകളെ മുസ്ലിംകൾക്കെതിരെ തിരിച്ചു. ഈത് ലാലാജിയും മുഹമ്മദലിയും തമിലുള്ള വാഗ്മാദങ്ങൾക്ക് വഴി വച്ചു. അപോഫേക്സും വന്നു, ഹിന്ദി മുസ്ലിം ഐക്യത്തെ ഏതിർത്ത് കൊണ്ട് മറ്റൊരു ഹിന്ദി നേതാവും ലാലാ ഹർദയാൽ. മുസ്ലിംകളേയും ക്രിസ്ത്യാനികളേയും ശുദ്ധീകരിച്ച് ഹിന്ദി മതത്തിൽ തിരിച്ചു കൊണ്ടു വരണമെന്നാണ് അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടത്. ഹിന്ദുകൾ ഭരണാധികാരികളും മുസ്ലിംകൾ ഭരണാധികാരികളും മുഹമ്മദലിയുമാണെന്ന്.

හිංේ මුස්ලං ගැඹුක්‍රියා සූඩු අග්‍රාධිකාරීන් සංඛ්‍යාව පෙන්වනු ලබයි. එම පෙන්වනු ලබයි.

കോൺഗ്രസ്സിനെ വിമർശിച്ച് പത്രതാവല്ലാം നുറ്റാണ്ടിരുത്ത് അവസാനം രംഗത്ത് വന്ന സർസയിൽ അപ്പെട്ടിയാണ് ഇംഗ്ലീഷിലേത് പോലെ പ്രാതിനിധി ഭരണം വ്യത്യസ്ത സംസ്കാരങ്ങളുള്ള ഇന്ത്യയിൽ അതേ പടി നടപ്പാക്കാനാവില്ലെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലിംകളും വ്യത്യസ്ത സമൂഹങ്ങളാം (രാഷ്ട്രം/വന്നം)യതിനാൽ നൃനപക്ഷങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാതെ ഭൂതിപക്ഷ പ്രാതിനിധിയും പറിഡല്ലന്നാണ് അദ്ദേഹം വാദിച്ചത്. ഹിന്ദു മുസ്ലിം എറുക്കുത്തെ വിമർശിച്ച ഹിന്ദു നേതാവ് വി.ഡി സവർക്കർ 1923ൽ ഹിന്ദുക്കൾ ഒരു രാഷ്ട്രമാണെന്നും എന്നാൽ മുസ്ലിംകൾ കേവലം ഒരു സമൂദായം മാത്രമാണെന്നും പ്രസ്താവിച്ചു(ഹിന്ദുത്വ 1924, 4). അതിനാൽ ഹിന്ദുസ്ഥാനിലെ മുസ്ലിംകൾ ഒന്നുകിൽ ഒഹനവ സംസ്കാരവും ഭാഷയും സീക്രിക്കേറുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ അവകാശങ്ങളൊന്നുമില്ലാതെ ഇവിടെ കഴിഞ്ഞു കൂടുകയോ ചെയ്യണമെന്ന് ആരോഗ്യപ്പെട്ട് നേതാവ് ഗോർബാർക്കറും എഴുതി. സംമൂദായിക വാദികൾക്ക് ഗാന്ധിജി ഇപ്രകാരം മറുപടി നല്കി: “ഈവിടെ ജനിച്ചവർക്കും ഈവിടെ നിന്ന് അപോരിക്കുന്നവർക്കും സന്തമായി രാജ്യമില്ലാത്തവർക്കും അവകാശപ്പെട്ടതാണ് ഹിന്ദുസ്ഥാൻ. അത് കൊണ്ട് ഹിന്ദുക്കളുടെ പോലെ പാർസികൾക്കും ബനീ ഇസ്രായീലുക്കും, ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും, മുസ്ലിംകൾക്കും, ഇതര അഹിന്ദുകൾക്കും ഈവിടെ അവകാശമുണ്ട്. സ്വതന്ത്ര ഇന്ത്യയിൽ ഹിന്ദു രാജ് ഉണ്ടായിരിക്കില്ല. ഇന്ത്യൻ രാജ് മാത്രമായിരിക്കും. അത് ഏതെങ്കിലും മതത്രേതയോ സമൂദായത്രേതയോ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുമാവില്ല. (ഹരിജൻ, 1942, ആഗസ്റ്റ് 9). കോൺഗ്രസ്സ് നേതാവ് മദൻ മോഹൻ മാളവും ശുഭി പ്രസ്ഥാനത്തെ അനുകൂലിച്ചു രംഗത്ത് വന്നതോടെ കോൺഗ്രസ്സിലെ തീവ്രവാദികൾ അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം ചേർന്നു. ലജ്ജപത്ര റായ് പദ്മാബിൽ ശുഖിപ്രസ്ഥാനത്തിന് നേതൃത്വം നല്കി. മതം മാറിയവരെ തിരികെ കൊണ്ടു വരികയാണ് ലക്ഷ്യം. ഗാന്ധിജി ഹിന്ദു വിരുദ്ധനാണെന്ന ആരോപണവും ആരു സമാജക്കാർ ഉയർത്തി. താമസിയാതെ മുസ്ലിംകൾക്കെതിരെ ഹിന്ദു എറുക്കും പ്രവ്യാഹിച്ച് കൊണ്ട് സംഗ്രഹിച്ചു പ്രസ്ഥാനം വന്നു. മുസ്ലിംകളും വെറുതെ നിന്നില്ല. അവർ തബ്ലിഗ്, തബ്ലിഗ് പ്രസ്ഥാനങ്ങളുമായി വന്നു. ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ എല്ലാം കൂടി ദേശീയതയുടെയും ദേശനേഹത്തിന്റെയും പാപ്പരത്തം പ്രവ്യാഹിച്ചുവെന്ന് മുഹമ്മദാം പ്രസ്താവിച്ചു.

ആര്യ സമാജത്തിന്റെ ഉപജാവങ്ങൾ

ആരു സമാജക്കാരന്നായ മഹാശൈ രാജ്പാൽ പ്രവാചകനെ ഭ്രാന്തനായി ചിത്രീകരിച്ചു കൊണ്ട് രഖിലൂ റസുൽ എന്ന ക്ഷുദ്ര കുടി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതോടെ മുസ്ലികൾ ഇളക്കി വശായി. സീതാ ദേവിയെ വേശ്യയായി ചിത്രീകരിച്ചു കൊണ്ട് ആ മുസ്ലിം മത ഭ്രാന്തർ സീതാ കി ചിന്മാൽ എന്ന ലാലുലേവയുമായി വന്നു. ആദ്യ കാലത്ത് ഹിന്ദു മുസ്ലിം മെത്രിക്ക് വേണ്ടി യത്തനികുകയും പിന്നീട് ആരു സമാജത്തിലൂടെ വർഗ്ഗീയ വാദിയായി മാറുകയും ചെയ്ത സ്വാമി ശ്രദ്ധാനന്ദന അബ്ദു റഷീദ് എന്നയാൾ കൊലപ്പെടുത്തി. പകരം അബ്ദുറഷീദ് കൊലപ്പെടുമ്പോൾ മുസ്ലിം വിഭാഗങ്ങൾക്ക് അദ്ദേഹം രക്ത സാക്ഷിയായി. മൂഹമദലിയേയും വധിക്കുമെന്ന് ആരു സമാജക്കാർ ഭീഷണി മുഴക്കിയിരുന്നു. മലബാറിൽ ഹിന്ദുക്കൾക്കെതിരെ മുസ്ലിംകൾ കലാപമഴിച്ചു വിട്ടിരിക്കുന്നുവെന്ന് സർക്കാർ മാധ്യമങ്ങൾ ഉത്തരേന്ത്യയിൽ വ്യാപകമായി പ്രചരിപ്പിച്ചു. വർഗ്ഗീയ കലാപങ്ങൾ ആളുക്കെതിക്കുകയായിരുന്നു ഇവരുടെ ലക്ഷ്യം. ഈത് വായിച്ച് ആനി ബന്ധന്ത്ക്കമുള്ളവർ വിലാപത്തിനെതിരെ രംഗത്തെത്തി. കോൺഗ്രസ്സും മലബാർ സമരം ഹിന്ദുവിനെതിരെയാണെന്ന് സമർത്ഥും കൊടുത്തു. സർക്കാരും ആരു സമാജവും കൂടി മാപ്പിളമാരെ ഭീകരിക്കാരാക്കി കൊണ്ടുള്ള കമകളും ഉത്തരേന്ത്യയിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. ശുഭി കർമ്മ നടത്താൻ ആരു സമാജിന്റെക്കു മലബാറിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യയിലെങ്ങും വർഗ്ഗീയി കലാപം രുക്ഷമായി. പോലിസ് പക്ഷം പിടിച്ചു കലാപം രുക്ഷമാക്കി. രാത്രി സമയങ്ങളിൽ പള്ളികളുടെ മുസ്വിൽ പന്നിയുടേയും ക്ഷേത്രങ്ങൾക്ക് മുസ്വിൽ പശുവിന്ദ്രയും ശവം കൊണ്ടു വനിക്കു ഇരു സമുദ്രായത്തെയും തമിലാട്ടിപ്പിച്ചു. കോൺഗ്രസ്സിൽ തിന്ന് മുസ്ലിം ഹിന്ദു വിഭാഗങ്ങൾ

അക്കനു. 1926ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കോൺഗ്രസ്സിനെ പാർട്ടിയിലെ തന്നെ ഹിന്ദു തീവ്രവാദികൾ തോല്പിച്ചു.

മൊതിലാൽ നെഹർ റിപ്പോർട്ട്

ഹിന്ദു മുൻ്പിലും ഏകുദിം തകരുകയും ഹിന്ദു വർഗ്ഗീയത രൂക്ഷമാവുകയും ചെയ്ത സന്ദർഭത്തിൽ ഭൂരിപക്ഷ വർഗ്ഗീയതയോട് രാജിയാവാതെ കോൺഗ്രസ്സിന് നില നില്പില്ലെന്ന് നേതൃത്വം മനസ്സിലാക്കി. സ്വരാജിന്റെ ശുപ്പിരേഖ നേതാവിരേഖ തന്നെ വാക്കുകളിൽ: ‘ഹിന്ദു മഹാസഭയുടെ വിജയം കോൺഗ്രസ്സ് നേതാക്കളെ വ്യക്തമായി സ്വാധീനിച്ചു. അവർ പ്രായോഗികമായി തന്നെ ഹിന്ദു നിലപാട് അംഗീകരിക്കുകയും ഹിന്ദു മഹാസഭകൾ കീഴടങ്ങുകയും ചെയ്തു (രക അയുർ, പൈസ് ഓർ വാർ, 116-17). പാർട്ടിയുടെ മുറിപ്പില്ലാതാക്കാൻ മൊതിലാൽ നെഹർ ഹിന്ദു മഹാസഭയുമായി ചങ്ങാത്തമുണ്ടാക്കി. ഈ അവസരത്തിലാണ് ഇന്ത്യക്ക് ഭാവി രേണു ഘടന ചർച്ച ചെയ്യാൻ സെസമൺ കമ്മീഷൻ വരുന്നത്. കോൺഗ്രസ്സ് കമ്മീഷനെ ബഹിഷ്കരിച്ചു. ഇതേ തുടർന്ന് മൊതിലാലിന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു സർവ കക്ഷി സമേളനം നടന്നു. മൊതിലാലിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ തന്നെ ഇന്ത്യക്ക് ഭാവി ഭരണാധികാരി പുതിയൊരു കമ്മീഷൻ നയമിക്കപ്പെട്ടു.

മൊതിലാൽ തന്റെ റിപ്പോർട്ട് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത് ഹിന്ദു മഹാ സഭയുടെ ആവശ്യങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ടാണ്. പുറം സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് പകരം പുത്രികാ രാജ്യ പദവിയാണ് റിപ്പോർട്ട് മുന്നോട്ട് വച്ചത്. അതോടൊപ്പം ഫെഡറൽ ഭരണമെന്ന ആശയം ഉപേക്ഷിച്ച് ഹിന്ദു മഹാ സഭയുടെ ഏക ശില്പം ഭരണം അംഗീകരിച്ചു. അതിന് പുറമേ സംവരണ മണ്ഡലങ്ങളും എതിർത്തു. ഇതെല്ലാം മുസ്ലിം നേതൃത്വത്തെ നിരാഗരാക്കി. മുസ്ലിം നേതാക്കൾ റിപ്പാർട്ടിൽ ഭേദഗതി നിർദ്ദേശിച്ചപോൾ കോൺഗ്രസ്സ് അംഗീകരിച്ചില്ല. കോൺഗ്രസ്സ് ഹിന്ദു സഭക്ക് കീഴടങ്ങിയത് സഹിക്കാതെ ജിന്നയും, മുഹമ്മദിയുമെല്ലാം കോൺഗ്രസ്സിനോട് വിട പറഞ്ഞു. ഒത്തു തീർപ്പുകൾക്കൊന്നും ആരും മുന്നോട്ടു വനില്ല. പിന്നീട് ബീട്ടിഷ് ഗവൺമെന്റ് വിളിച്ചു ചേർത്ത വടക്കേ സമേളനങ്ങളിലും ഒത്തു തീർപ്പുംണ്ടായില്ല. 1931ൽ മുഹമ്മദി മരണപ്പെട്ടതോടെ മുസ്ലിം നേതൃത്വം പുറംമായി ജിന്നയുടെ കൈകളിലെത്താൻ. മിതവാദികളുടെ പക്ഷത്തായിരുന്ന ജിന്ന മുസ്ലിം ലീഗിലെത്തിയതോടെ കോൺഗ്രസ്സിനെതിരെയുള്ള സമര പരിപാടികൾ കൂടുതൽ കൂടുപ്പിച്ചു. മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ ജീവിതരീതിയും സമരപരിപാടികളും മാനുമാനന്ന് ജിന്നക്ക് തോന്തില്ല. പാർപ്പാത്ര വേഷവും ജീവിതവുമാണ് ജിന്നക്ക് അന്തര്ന്തിന്റെ ചിഹ്നങ്ങൾ. അത് കൊണ്ട് തന്നെ ഗാന്ധിജിയുമായി ഒത്തു തീർപ്പിന് അദ്ദേഹം പലപ്പോഴും സന്നദ്ധമായില്ല. ജിന്നയെപ്പോലെ ഇക്കാലത്ത് ആൺ ബസർഡും ഗാന്ധിജിക്കെതിരെ രംഗത്ത് വന്നു. ഗാന്ധിജിയുടെ മാർഗം വിദേശത്തിന്റെതാനെന്ന് അവർ പ്രസ്താവിച്ചു. ഗാന്ധിജിയുടെ സമരപരിപാടികളിൽ പ്രതിഷ്ഠയിച്ച് രണ്ട് പേരും കോൺഗ്രസ്സ് വിടുകയും ചെയ്തു.

ജിന്നയും ജീവഹർലാൽ നെഹർ റിപ്പോർട്ട്

വടക്കേയിൽ ഒത്തു തീർപ്പുംണ്ടാക്കവാത്തതിനെ തുടർന്ന് ബീട്ടിഷുകാർ തന്നെ തങ്ങളുടെ കീഴിൽ ഒരു ഭരണ ഘടന (1935 ആക്കർ) കൊണ്ടു വന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ നടന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ മുസ്ലിം മേഖലകളിൽ കാരുമായ സ്വാധീനം നേടാൻ ലീഗിന് കഴിഞ്ഞില്ല. കോൺഗ്രസ്സ് മുന്നോട്ടുകയും ചെയ്തു. അതോടെ കോൺഗ്രസ്സ് ലീഗിനെ അപ്പാടെ തശ്ശെന്നു. ‘ഇവിടെ രണ്ട് പാർട്ടികളേ ഉള്ളൂ- കോൺഗ്രസ്സും ബീട്ടിഷ് സാമ്രജ്യവും. മുന്നാമതൊന്ന് ഇല്ലോ’ എന്ന് നെഹർ പറഞ്ഞു. ഇത് ലീഗ് നേതൃത്വത്തെ കൂടുതൽ ചൊടിപ്പിച്ചു. നെഹർ റിപ്പോർട്ട് ജിന്നയും കൂടുതൽ വെവരാത്തിലായിരുന്നു. ‘ആയിരം ജിന്നകളേക്കാൾ നല്ലവനാണ് ഒരു കോൺഗ്രസ്സ് വളർന്നിയർ’ എന്ന് നെഹർ പറഞ്ഞു ആകേഷപിച്ചു. പീറിറ്റ് പാൻ എന്ന് നെഹർ ജിന്നയെ പരിഹരിച്ചു. ‘നെഹർ റിപ്പോർട്ട് പറിയ പണി കോളജ് പ്രോഫസറുടെതാണ്. രാഷ്ട്രീയം അദ്ദേഹത്തിനിന്ത്യിലെന്നും’, ‘ഹൈന്ദവ കൂത്രത്വത്തെ

പാർപ്പാത്യ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പുറം പുച്ചിലോളിപ്പിച്ച ധിക്കാരിയായ ബോഹ്മൻ' എന്നും ജിന തിൽച്ചടിച്ചു. (സ്വാതന്ത്ര്യം അർധ രാത്രിയിൽ, 177).

തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് ശേഷം പല പ്രവിശ്യയിലും കോൺഗ്രസ് ഭരണം വന്നു. മുസ്ലിം ലീഗിനോട് പ്രതികാരം തീർക്കാൻ മന്ത്രി സഭകളിൽ നിന്ന് മുസ്ലിംകളെ തശ്ശെന്തു. കോൺഗ്രസ് ടിക്കറിൽ മുസ്ലിംകൾ തിരഞ്ഞെടുക്കാത്തതാണ് കാരണം. ഇത് മുസ്ലിംകളെ തന്നെ പ്രകോപിതരാകി. ഇതിനെ മുസ്ലിം ലീഗുകാരല്ലാത്തവരും വിമർശിച്ചു. കോൺഗ്രസ് നയത്തെ അംബേദ്കർ വിമർശിച്ചു: ‘രാജ്യത്ത് ഏക കക്ഷി ഭരണം നടപ്പാക്കാനും മറ്റ് രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളെ തകർക്കാനുമുള്ള ശ്രമമാണ് കോൺഗ്രസിന്റെത്. ഒരു സർവാധിപത്യ സ്വന്നേറ്റ് നധാപിക്കാനുള്ള ശ്രമത്തെ ഹിന്ദുക്കൾ സ്വാഗതം ചെയ്തേക്കും. പക്ഷേ, ഒരു സത്രതെ ജനത് എന്ന നിലക്ക് മുസ്ലിംകൾക്ക് അതൊരു രാഷ്ട്രീയ മരണമായിരിക്കും’ (തോട്ട് ഓൺ പ്രകിസ്ഥാൻ, 26). കോൺഗ്രസിന്റെ ഭരണം മുസ്ലിം നൃനപക്ഷത്തിന്റെ അവകാശങ്ങൾ കവറ്റേന്നുകൈ കൂടി ചെയ്തു. ആർ കുപ്പലാൻ്റെ അഭിപ്രായപ്പെട്ട പോലെ ‘മുസ്ലിം ഭേദഗതിയുടെ ശക്തി അവഗണിച്ചതാണ് കോൺഗ്രസിന് പിണ്ണേ അബ്ദം. മുസ്ലിം ലീഗിന്റെ നില നിലപിന്നെയകിലും അനുകൂലിച്ചിരുന്നുകിൽ പ്രശ്നങ്ങൾ ഇതു വഷളാവുകയില്ലായിരുന്നു. ലീഗിന്റെ നില നിൽപ്പ് തന്നെ കോൺഗ്രസ് ചോദ്യം ചെയ്തു (റിപ്പോർട്ട് ഓൺ ദി കോൺസംഗ്രിന്റെപ്പേരഭ്രംം ഇൻ ഇന്ത്യ, 2,15) അതോടെ മുസ്ലിം ലീഗ് കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെട്ടു വന്നു. പല പാർട്ടികളിൽ നിന്നും മുസ്ലിംകൾ മുസ്ലിം ലീഗിലെത്തി. കോൺഗ്രസ് വിരുദ്ധരായ പാർട്ടികളിൽ മഹാ സഭ ഒഴികെടുത്തുവർ ലീഗിനോടൊപ്പം വന്നു.

ദിരാഷ്ട്ര വാദം

ഈ സമയത്ത് തന്നെ ഹിന്ദു മഹാ സഭ ദിരാഷ്ട്ര വാദവുമായി വന്നു. 1937ൽ മഹർമ്മദാ ബാഡിൽ നടന്ന സഭാ സമ്മേളനത്തിൽ ആധ്യക്ഷം വഹിച്ചു കൊണ്ട് വി.ധി സവർക്കർ പറഞ്ഞു: ‘എക രാഷ്ട്രമായി നിലക്കാൻ ഇന്ത്യക്ക് കഴിയില്ല. മുഖ്യമായി ഇന്ത്യയിൽ രണ്ടു രാഷ്ട്രങ്ങളുണ്ട്. ഹിന്ദുക്കളുടേതും മുസ്ലിംകളുടേതും. (സ്വാതന്ത്ര്യ വീര സവർക്കർ, 6,296) പ്രശ്നങ്ങൾ രമ്യമായി പരിഹരിക്കാൻ ഏക മാർഗം ഇന്ത്യയിലെ മുസ്ലിം ഭൂതിപക്ഷ സ്വന്നേറുകളേയും ഹിന്ദു ഭൂതിപക്ഷ സ്വന്നേറുകളേയും വേർത്തിരിച്ചു കൊണ്ടുള്ളൂ ഒരു ഫെഡറിൽ സംഖ്യാനാം ഇന്ത്യക്കാരിക്കാമുമെന്ന് അഭിപ്രായങ്ങൾ വേരെയും വന്നു. അല്ലാമാ ഇവബാൽ പറഞ്ഞു: ഏണ്ണപത്ര ഭാരതക്ഷം നൃനപക്ഷത്തിന് ഏററിവും കുറഞ്ഞ സുരക്ഷയെക്കിലും നല്കാൻ ഭൂതിപക്ഷ സമുദായം തയാറാണ്. ഒരു മുന്നാം പാർട്ടിയുടെ വാക്ക് അവർ അംഗീകരിക്കുന്നുമില്ല. ഇതാണ് നിലപാടകിൽ ഏങ്ങനെന്നും ഇന്ത്യയുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുക?’ വിശാലമായ ഇന്ത്യൻ ഫെഡറേഷൻിൽ മുസ്ലിംകൾക്കും ഹിന്ദുക്കൾക്കും വേദ്യോന്നു സ്വന്നേറുകളുണ്ടാവുക എന്ന ആശയം അദ്ദേഹം മുസ്ലിം ലീഗിന്റെ 1930ലെ ലാഹോർ സമ്മേളനത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചു. ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതിനെന്നും വിമർശകൾ പാകിസ്ഥാൻ വാദത്തിന്റെ ഉപജന്മതാതാവ് എന്ന് ഇവബാലിനെ വിളിച്ചു. അഭിനീ ഇവബാൽ തന്നെ മറുപടി പറഞ്ഞു: ‘എന്ന പാകിസ്ഥാൻ പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന വക്താവായി ചിത്രീകരിക്കുകയാണ് നിങ്ങൾ. പാകിസ്ഥാൻ എൻ്റെ പദ്ധതിയേ അല്ല. എൻ്റെ പ്രസംഗത്തിൽ മുസ്ലിം ഭൂതിപക്ഷ പ്രവേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു വടക്കു പടിഞ്ഞാറൻ സംസ്ഥാനം വേണമെന്ന് മാത്രമാണ് താൻ ആവശ്യപ്പെട്ടത്. ആ സംസ്ഥാനം ഇന്ത്യൻ ഫെഡറേഷൻിലുംായിരിക്കണം.’ (എസ്.എ.എച്ച് ബർണ്ണി, ഇവബാൽ പോരാട്ട് പാട്ടിയട്ട് ഓഫ് ഇന്ത്യ, 1987, 118).

പാകിസ്ഥാൻ പദ്ധതി കോംബീഡിജ്ച് വിദ്യാർഥി റഹ്മത് അലിയുടേതാണ്. അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ട് സത്രതമായ ഒരു രാഷ്ട്രമായിരുന്നു. ഈ വാദങ്ങളെത്തൊന്നും അന്ന് മുസ്ലിംലീഡ് ഒന്നേറ്റാൻകൂടിയായി അംഗീകരിച്ചിരുന്നില്ല. മുസ്ലിം സ്വന്നേറിന്റെ കാര്യം ഇവബാൽ പറഞ്ഞപ്പോൾ ജിന പറഞ്ഞത് ‘അതൊരു കവിയുടെ സപ്പനം മാത്രമേ’നാണ്. പാകിസ്ഥാൻ എന്ന പദ്ധതി കേവലം ഒരു വിദ്യാർമ്മയുടെ കല്പിത കമ്മയായി അദ്ദേഹം താഴ്ത്തി. റഹ്മത് അലി ജിനയെ ‘സമുദായത്തിന്റെ യുദ്ധാന്’ എന്നാണ് വിളിച്ചത്. എന്നാൽ എല്ലാവരും മുസ്ലിം സ്വന്നേറിന്റെ കാര്യം പറഞ്ഞപ്പോൾ ജിനക്ക് മാറി നിലക്കാനായില്ല. 1940ലെ ലാഹോർ സമ്മേളനത്തിൽ ഇവബാലിന്റെ ആശയം പ്രമേയമായി വന്നു. ഇന്ത്യയിൽ ഹിന്ദു മുസ്ലിം സ്വന്നേരുൾ നിർമ്മിച്ച്

പൊതുവായ ഭരണ ഘടനയുണ്ടാക്കുക.' താമസിയാതെ പാകിസ്ഥൽ പ്രമേയം എന്ന പേരിൽ മാധ്യമങ്ങൾ ഈർപ്പോർട്ട് ചെയ്തു. സത്യത്തിൽ പ്രമേയത്തിലെവിഭ്യേം പാകിസ്തൻ പദ്ധതിയിരുന്നില്ല. പുതിയെയാരു രാജ്യത്തിന്റെ കാര്യവും പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. മാധ്യമങ്ങളും കോൺഗ്രസ്സും ചേർന്ന് അതിനെ പാകിസ്ഥാൻ പ്രമേയം എന്നാക്കി. ഈ പ്രമേയത്തിന് ഇരുപത്തിനൊല്ലും മണിക്കൂർ പോലും ജീവിക്കാനാവില്ലെന്ന് നേഹർജു. ഈ വാദത്തിന് ഒരിക്കലും താനില്ലെന്നും ഇസ്ലാമിന്റെ ആത്മാവിന് തന്നെ നിരക്കാത്തതാണ് ഇതെന്നും കോൺഗ്രസ് പ്രസിഡണ്ട് ആസാദ്. വിജേന്ദ്ര ദൈവ നിഷേധമാണെന്ന് പറഞ്ഞ ശാസ്യിജി, പകിസ്ഥാൻ കാര്യത്തിൽ തനിക്ക് മാനസിക പ്രസ്താവഭാനുംഇല്ലെന്നും എന്ന് സംഭവിച്ചാലും പാകിസ്ഥാൻ ഹിന്ദുസ്ഥാനത്തിന് പുറത്തില്ലോ എന്നും എല്ലാവരും സംബന്ധിച്ചതിന് വേ ഇംഗ്ലീഷ് പൊരുതേണ്ടതെന്നും പറഞ്ഞു. വിജേന്ദ്ര തുക്കാൻ അഫിസാർമകമായ എല്ലാ മാർഗ്ഗങ്ങളും താൻ അവലംബിക്കുമെന്നും ശാസ്യിജി പ്രസ്താവിച്ചു (ഹരിജൻ 13 ഏപ്രിൽ 1940)

അംബേദ്കർ

ഇസ്ലാം മതത്തിന്റെ കടുത്ത വിമർശകനായിരുന്ന ഡോ. അംബേദ്കർ ബോബേ ബാറിൽ അഭിഭാഷകനായിരിക്കെ ജിന്നയുമായി സഹപൂദം സ്ഥാപിച്ചു. അധ്യാസ്ഥിതനായിരുന്നത് കോൺട്ട് തന്നോടുള്ള ബാറിലെ സവർണ്ണ അഭിഭാഷകരുടെ അന്വപൂശ്യത നിമിത്തം ഇല്ലിഷുകാരുമായും ഈരു മതക്കാരുമായി അദ്ദേഹത്തിന് അടുത്ത ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. അവിടെ വച്ച് ജിന്നയുമായുണ്ടായ സഹപൂദം, ആദ്യമേ കോൺഗ്രസ്സ് വരോധിയായ അംബേദ്കർ പാകിസ്ഥാൻ വാദത്തെ അനുകൂലിച്ച് രംഗത്ത് വന്നു. 'സാഖിപ്രായമുള്ളവനും മുടുപടമില്ലാത്തവനും അഴിമതിയില്ലാത്തവനുമാണ് ജീന്' എന്ന് അദ്ദേഹം ജീനയെ പ്രശ്നംസിക്കുകയും ചെയ്തു. 'ജിന്നയെപ്പോലെ അഴിമതിയില്ലാത്ത മറ്റാരക്കിലും ഇന്ത്യയിലുണ്ടോ' എന്ന് കൂടി അദ്ദേഹം ചോദിക്കുന്നുണ്ട് (പാകിസ്ഥാൻ ഓർ പാർട്ടിഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ, 323). ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസ്ലിംകളുടെയും സംരക്ഷണത്തിന് പാകിസ്ഥാൻ അനുവദിക്കലാണ് അഭികാമ്യം. മുസ്ലിംകൾക്ക് അത് നല്കുക തന്നെ വേണം(അതേ പുസ്തകം).

എന്നായാലും പാകിസ്ഥാൻ എന്ന പദം ജനങ്ങളിൽ രൂപമുലമായി. അനുകൂലിച്ചും എതിർത്തും ജനങ്ങൾ വിഭാദിങ്ങളിൽ മുഴുകി. കോൺഗ്രസ്സിലും ഭിന്ന സാരങ്ങൾ വന്നു. ജിന്നയുമായി ഒരു തീർപ്പുണ്ടാക്കണമെന്ന് ഒരു വിഭാഗം ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ നേഹർജും ആദ്യം നേനിന്നും സമ്മതിച്ചില്ല. പിന്നീട് പാകിസ്ഥാനുകൂലമായ പ്രകടനമാണ് നേഹർജുവിലും പട്ടേലിലും കുടം ഒരു സംയുക്ത സംരംഗിനേക്കാളും നല്ലത് കൈകുറപ്പുള്ള എങ്കി ഭരണമാണെന്ന് അവർ കരുതി. മുസ്ലിം ലീഗിന്റെ കൂടെ ഭരിക്കുന്നത് അവർക്ക് ചിന്തിക്കാൻ പോലും കഴിയുമായിരുന്നില്ല. കൈകുറപ്പുള്ള ഒരു സംരംഗിന്റെ അവരാഗ്രഹിച്ചത്. ഇക്കാര്യം ജീനയെ കുറിച്ചുള്ള പുസ്തകത്തിൽ ആയിര ജലാൽ പറയുന്നു. നേഹർജു ഒരിക്കൽ രോഷത്തോടെ പറഞ്ഞു: താൻ പാകിസ്ഥാനെ അംഗീകരിക്കുന്നു. അതോട് കൂടി എന്തെല്ലാം പോകുന്നവോ അവയേയും. ഈ വിഭിന്നമായ അധികാരത്തെ (മുസ്ലിം ലീഗ്) പുറത്തുള്ളാൻ വേ 1 താൻ പുർണ്ണമായും മറ്റുള്ളവരോട് കൂടി ചേരാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.' (എ.എ കരതികർ, ഇസ്ലാം ഇൻ ഇന്ത്യാസ് ട്രാൻസിഷൻ റൂ മോഡേണിറ്റ്, 162). മഹലാനോ ആസാദ് എഴുതുന്നു: 'യമാർമ്മത്തിൽ മഹ ബാറിനു വരും മുസ്ത തന്നെ സർഭാർ പട്ടൽ അസ്ത ശത്രൂവായും പാകിസ്ഥാനുകൂലമായിരുന്നു. മുസ്ലിം ലീഗിനോടൊപ്പം പ്രവർത്തിക്കാനാവില്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് നേതിട്ട് ബോധ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. ലീഗിനെ മാറിക്കിട്ടാൻ ഇന്ത്യയുടെ ഒരു ഭാഗം തന്നെ കൊടുക്കാനും അദ്ദേഹം തയാറായിരുന്നു ഇന്ത്യാ വിജേന്ദ്രത്തിന്റെ സ്ഥാപകൾ വല്ലായി പട്ടൽ ആണെന്ന് പറഞ്ഞാൽ കൂഴപ്പെമാനുമില്ല' (ഇന്ത്യാ വിശ്വൻ പ്രീഡ, 197-98). ഹിന്ദു മഹാ സഭ നേതാവ് വീര സവർക്കർ വീ കൂദാശാപ്രവൃത്തിയായതിൽ: 'ജിന്നയുടെ ദിരാഷ്ട്ര വാദത്തോട് എന്നിക്ക് കലഹമാനുമില്ല. ഹിന്ദുവും മുസ്ലിമും രാജാഷ്ട്രവുമായെത്തും വരു ചരിട യാമാർമ്മമാണ്(ഇന്ത്യൻ എയ്യുകേഷണൽ റേജിസ്ട്രി, 1943, 2,10). കോൺഗ്രസ്സിന്റെ കൂടെ നിന്ന ജംഖുയുടെ ഉലമായേ ഹിന്ദ പാകിസ്ഥാൻ പേരിൽ രാജി. ശബ്ദിൽ ഇസ്മാനിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു വിഭാഗം പാകിസ്ഥാൻ അനുകൂലമായി വന്നു. മത വിരുദ്ധനായ ജിന്നയിൽ

നിന്ന് എങ്ങനെന്നയാണ് ഒരു മുസ്ലിം സ്കോറർ പ്രതീക്ഷിക്കുക എന്ന ചോദ്യവുമായി വേറെയൊരു വിഭാഗം പണിയിത്തുമാരും രംഗത്തു ദയിരുന്നു.

ശത്രുത വർധിക്കുന്നു

ജിന മുസ്ലിം സ്കോററിന്റെ ആവശ്യത്തിൽ ശക്തമായി വാദിച്ചു തുടങ്ങി. കോൺഗ്രസ്സുമായി ഒരു ഒത്തു തീർപ്പും സാധ്യമല്ലാത്ത രീതിയിൽ സഹിതിഗതി വഷളായി. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പ്രസിദ്ധം ആസാദായിരുന്നു. ആസാദായം ജിനയും ഒരിക്കലും ചേരാത്തവരായി. ആസാദായും ജിനയും തമിലുള്ള പോരിന് ശക്തി കൂടി. ഒരു മുസ്ലിം അടയാളവുമല്ലാത്ത ജിനക്ക് മുസ്ലിംകളുടെ നേതാവാകാൻ അർഹതയില്ലെന്ന് ആസാദ് തുറന്നടിച്ചു. വാളുടെ അങ്കണം എന്ന പേരിനും ജിനക്ക് അർഹതയില്ലെന്നും പറഞ്ഞു. ജനങ്ങൾ ആ വിളിപ്പേരിൽ വീണ് പോയതാണ്' (അതേ പുസ്തകം 97). എന്നായാലും ജിനയെ ആസാദ് ചർച്ചക്ക് വിളിച്ചു. ജിന ഇപ്രകാരം തിരിച്ചടിച്ചു: 'എഴുത്തിലുടെയോ മറേറ്റ് വഴിയിലുടെയോ താങ്കളുമായി ചർച്ച നടത്താൻ ണാൻ തയാറാണ്. മുസ്ലിം ഇന്ത്യയുടെ വിശാസം മുഴുവൻ നിങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. കോൺഗ്രസ് ദേശീയമാണെന്ന് വരുത്താനും വിദേശ രാജ്യങ്ങളെ വണ്ണിക്കാനും വേണ്ടിയുള്ള പാർട്ടിയുടെ ഒരു മുസ്ലിം ഷോബോയ് പ്രസിദ്ധം മാത്രമാണ് നിങ്ങൾ. കോൺഗ്രസ് ഒരു ഹിന്ദു സംഘടനയാണ്. നിങ്ങൾക്ക് ആത്മാഭിമാനമുണ്ടെങ്കിൽ ഉടനെ രാജിവച്ചുകൂട്. എററവും ദുഷ്ക്രതയാണ് നിങ്ങൾ ഇത് വരെ ലീശിനോക് ചെയ്തത്.' ഒത്തു തീർപ്പിലെത്തുന്നതിന് തടസ്സം നേരിട്ട് പലപ്പോഴും ജിനയുടെയും ആസാദിന്റെയും നിലപാടുകൾ മുലമാണെന്ന് കാണാം.

1942ൽ വൈദേഹായ് ഒത്തു തീർപ്പിന് വേ 1 സ്കോറോഡ് ക്രിപ്പസിന്റെ കീഴിൽ ഒരു ഭാത്യ സംഘത്തെ അയച്ചു. പുതിയ ഭരണ ഘടന ഉ കമ്മുനിസ്റ്റുമുണ്ടുള്ള ഒരു പരാമർശം ക്രിപ്പസിന്റെ റിപ്പോർട്ടിലും ദയിരുന്നു. രാജഗോപാലചാരി (രാജാജി) ഒഴികെടുത്തു കോൺഗ്രസ് നേതൃത്വം ക്രിപ്പസ് ഭാത്യത്തെ തള്ളി. മുസ്ലിം സ്കോററുന്ന ആശയം നൃായമാണെന്ന് കൂടി രാജാജി പ്രസ്താവിച്ചു. ഇങ്ങനെ പരസ്യ പ്രസ്താവന നടത്തിയതിന്റെ പേരിൽ കോൺഗ്രസിൽ തർക്കമുണ്ടായി. രാജാജി കോൺഗ്രസ് വിഡണമെന്ന് പാർട്ടി സെക്രട്ടറി കൂപലാനി ആവശ്യപ്പെട്ടു. രാജാജി ഒരു കുസല്യമല്ലാത്ത രാജിവച്ചു. നിയമസഭാംഗതമവും വെടിഞ്ഞു. കുടുംബം ഏതാനും പേരും പാർട്ടി വിട്ടു. രാജാജിയോട് ചെയ്തത് ചട്ടവിത്തരമാണെന്ന് ഗാഡിജി പിനീക് പറഞ്ഞു. രാജാജി പറഞ്ഞു: 'ലീശുമായി ഒരു ഒത്തു തീർപ്പു കമ്മുനത് കൊം തനിക്ക് മാത്രമായി എന്തെങ്കിലും നേടമില്ല. തന്റെ വീക്ഷണത്തിലേക്ക് കോൺഗ്രസിനേയും ഇന്ത്യൻ ജനത്തെയും ണാൻ കൊം വരും' (വാട്ട് ഐപ്പസ് ഫൈസാം, 99). 1946ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ മുസ്ലിം മണ്ഡലങ്ങളിൽ ദശത്തമാനവും ലീം നേടി. അപ്പോൾ ഒരു മുസ്ലിം സ്കോറിന് മുസ്ലിംകൾ അനുകൂലമാണെന്ന് വ്യക്തം. പക്ഷേ ആ സ്കോറിനെ കുറിച്ച് ഒന്നും ജനങ്ങൾക്ക് അറിയില്ല. അവരെ നയിക്കുന്ന മുസ്ലിം ലീം അതെങ്ങനെയാണ് പറഞ്ഞു കൊംക്രാന്റിട്ടുമില്ല. എങ്ങനെന്നയാണ് ആ സ്കോറിനു വാദകൾ മുസ്ലിം ലീം എന്നതും പിടിയില്ല. കോൺഗ്രസാവട്ട കാലം രം തോണിയിൽ. ഉള്ളിൽ പാകിസ്ഥാനുകൂലം; പുറത്ത് പാകിസ്ഥാനെന്നതിരും. തികച്ചും വിക്ഷോഭരമായ പ്രസ്താവനകളാണ് ഇരു പാർട്ടികളും നടത്തിയിരുന്നത്. പ്രശ്നം വഷളാക്കാൻ ഇത് തന്നെ മതിയല്ലോവീ കു

വി കു ഒത്തു തീർപ്പ്

ര 10 ലോക യൂദത്തിന് ശേഷം ഇംഗ്ലൈൻ ലേബർ പാർട്ടി അധികാരത്തിലെത്തിയപ്പോൾ ഇന്ത്യയിലെ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ ഒരു കാബിനറ്റ് സംഘത്തെ ഇന്ത്യയിലേക്കയച്ചു. ഇടക്കാല സർക്കാറു കാബിനറ്റ് ആദ്യം ജിനയെ ക്ഷണിക്കാനും ജിന തയാറെല്ലാക്കിൽ കോൺഗ്രസ് വരട്ടേന്നും ഗാഡിജി കാബിനറ്റ് സംഘത്തോട് നിർദ്ദേശിച്ചു. ഇത് ഗാഡിജിയും കോൺഗ്രസ്സും തമിലുള്ള ബന്ധം വഷളാക്കാൻ കാരണമായി. എന്നാലും ദിരാഷ്ട്രം ഒഴിവാക്കുക എന്നതായിരുന്നു ഗാഡിജി ലക്ഷ്യമിട്ട്. ഒത്തു തീർപ്പിന് വേ 1 പാകിസ്ഥാൻ വാദം ഉപേക്ഷിക്കാൻ വരെ ഭാത്യ സംഘത്തിന്റെ മുനിൽ ലീം തയാറായി. മുസ്ലിം ഭൂരിപക്ഷ

പ്രവിശ്യകളെ ഒരു ശൃംഗാരയും ഹിന്ദു ഭൂതിപക്ഷ പ്രവിശ്യകളെ മററാരു ശൃംഗാരയും മാറ്റി ഒരു ഷൈറ്റിൽ സർക്കാർ കൊ കു വരിക എന്ന നിർദ്ദേശത്തിൽ എല്ലാവരും യോജിച്ചു. ഗാധിജിയും മുസ്ലിം ലീഗും കാബിനറ്റ് ഫോർമുലയെ സ്വാഗതം ചെയ്തു. ഒടുവിൽ കോൺഗ്രസ്സും സമമതം മുണ്ടി. എന്നാൽ ഒരു പത്ര സമേളനത്തിൽ കോബിനറ്റ് ഫോർമുല കോൺഗ്രസ്സ് ആവശ്യമെങ്കിൽ തിരുത്തും എന്ന് നേപ്പറ്റു പറഞ്ഞത് വീ കും കോലഹലങ്ങൾക്ക് വഴി വച്ചു. ഒത്തു തീർപ്പു പ്രകാരം അത് തിരുത്താൻ ആർക്കും അവകാശമില്ല. പക്ഷേ, ഭൂതിപക്ഷം ഉപയോഗിച്ച് കോൺഗ്രസ്സ് തിരുത്തും എന്നതാണ് നേപ്പറ്റു പറഞ്ഞതിന്റെ പൊരുൾ. സത്യത്തിൽ നേപ്പറ്റു ഇഷ്ടപ്രസ്തര് കൊ ഓയിരുന്നില്ല മിഷൻ ഫോർമുല അംഗീകരിച്ചത്. ഗാധിജി അംഗീകരിച്ചത് കൊ നേപ്പറ്റുവിന് മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങളാനുമു ഓയിരുന്നില്ല. നേപ്പറ്റുവിന്റെ പ്രസ്താവന ജിനയെ പ്രകോപിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം വീ കും പാകിസ്ഥാൻ വാദമെടുത്തിട്ടു. ഇനിയും കോൺഗ്രസ്സുമായി ഒത്തു തീർപ്പിനില്ലെന്ന് പ്രവൃദ്ധപിക്കുകയും ചെയ്തു. നേപ്പറ്റുവിന്റെ പ്രസ്താവന തെററായിപ്പോയെന്ന് ആസാദ് രേഖപ്പെടുത്തി. (ഇന്ത്യവിൻസ് ഫോഡം, 164)

ഒടുവിൽ വിജ്ഞാം

മുസ്ലിം ലീഗ് പ്രത്യുക്ഷ നടപടി ദിനം പ്രവൃദ്ധപിച്ചു അത് ജനസാഗരമായി. പലേടത്തും കലാപങ്ങൾ പൊട്ടി. കോൺസിസ്റ്റൻസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഇടക്കാല സർക്കാരുണ്ടാക്കിരെക്കിലും ലീഗും കോൺഗ്രസ്സും തമിൽ വഴക്കോട് വഴക്കായി. ധനമന്ത്രി ലീഗിലെ ലിയാവത് അലിവാൻ പല പദ്ധതികൾക്കും പണം നിഷേധിച്ചത് കൂദപ്പമുണ്ടാക്കി. നിയമനിർമ്മാണ സഭയും മുസ്ലിം ലീഗും കോൺഗ്രസ്സും തമിലുള്ള നിരന്തര ബഹാളത്തിലാണ് തുടർന്നത്. അപോഡേക്കും ഇന്ത്യ തീർന്ന ലേബൻ ഗവൺമെന്റ് വൈദേശായിരായി മഹ ബാററനെ ഇന്ത്യയിലേക്കയച്ചു. ഇദ്ദേഹം നേപ്പറ്റുവിന്റെ ആത്മ സുഹൃത്തായത് കൊ കോൺഗ്രസ്സിനുകുലമായി കാരുജങ്ങൾ നീണ്ടി. ഇന്ത്യയെ വെട്ടി മുറിച്ച് ര റക്കി ഓരോ വലിയ വിഹിതം കോൺഗ്രസ്സിനും ചെറിയത് മുസ്ലിം ലീഗിനും നല്കിക്കൊം സ്വാത്രപ്രയോം പ്രവൃദ്ധപിക്കാനുള്ള തീരുമാനവുമായാണ് ബാററൻ വന്നത്. ഇന്ത്യയെ വിജേക്കാൻ അദ്ദേഹം മി. റാഡ് സ്റ്റീഫണ്ടീരു കൈയിൽ ഒരു മഴു കൊടുത്തു. റാഡ് സ്റ്റീഫണ്ടീ ഇരുന്നു. ഇവരുടെ രാഷ്ട്രീയ വൈരാജ്യങ്ങൾക്ക് ബീട്ടിഷുകാർ വെള്ളവും വളവും നല്കുകയും ചെയ്തു. ആയിരിക്കണക്കിനാളുകൾ മരിച്ചു വീഴുന്നോഴും ആ അധികാരക്കാരിയിൽമാരുടെ മനസ്സിന് ഒരു കുല്പകവുമു ഓയിലു. ഇന്ത്യ നന്നായിക്കാണാൻ തന്റെ ജീവിതം സമർപ്പിച്ച മഹാത്മജി നിരാഗനായി. കൂടുക്കാലകൾ കാണാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കരുത്തു ഓയിലു. ബംഗാളിന്റെ ശ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ സമാധാനത്തിന്റെ വെള്ളരിപ്പാവായി അദ്ദേഹം പാറി നടന്നു. അവസാനം അദ്ദേഹത്തെയും അധികാരക്കാരിയിൽമാർ വെടി വച്ചിട്ടു. ആർക്കാൻ വിജ്ഞാം ശുണം ചെയ്തത്? ഇന്ത്യയുടെ ശ്രാമങ്ങളിൽ ജീവിക്കാൻ പാട പെടു കോടാനകോടി പാവങ്ങൾക്കല്ലോ; മരിച്ച് അധികാരക്കാരിയിൽ രാജ്യത്തെ വെടി മുറിക്കാൻ കൂടു നിന്ന രാഷ്ട്രീയത്തെപുരുഷരാക്കരുക്കും രാജ്യത്തെ വിറ്റ കീഴ വീർപ്പിക്കാൻ വന്ന ബീട്ടിഷുകാർക്കും.
